

ZOMER- WRAKKEN

Van half mei tot en met eind augustus staat het kompas van schipper John Luchies afgesteld op de 'zomerwrakken'. Deze bevinden zich relatief dicht bij de kust en worden gekenmerkt door een grote variëteit aan vissoorten. Hét VISblad ging met de Zeearend III mee voor een verkenning van deze vrij nieuwe vorm van wrakvissen.

TEKST: JORAN BAL > FOTOGRAFIE: RINALDO LOKERS
> ILLUSTRATIE: EMIEL VAN DIJK

>> MIXED BAG

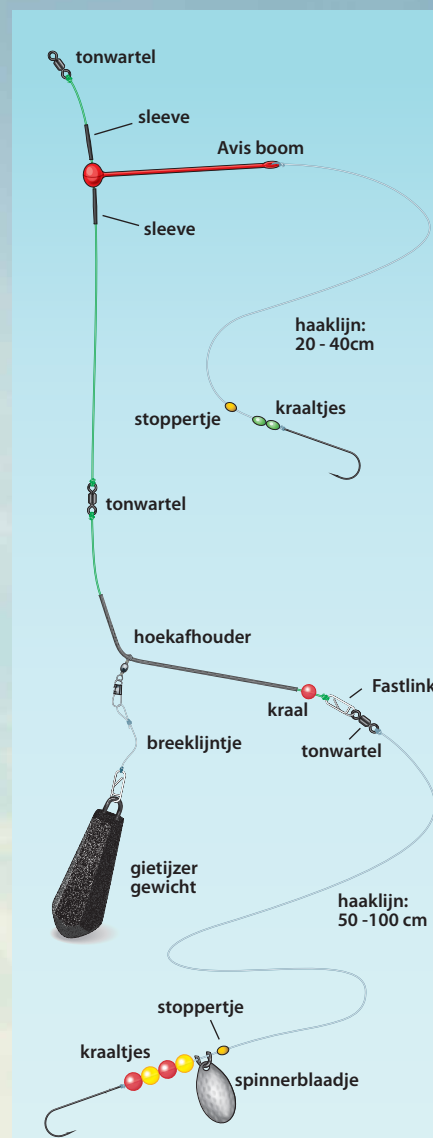
De traditionele focus op gul – zoals vaak gebruikelijk bij het wrakvissen – dien je bij het zomerwrakken te laten varen. "Je vangt tussendoor heus ook wel eens een gulletje, maar die vis vormt doorgaans niet de hoofdmoot van de vangsten", zegt Luchies. Die zijn in de regel vrij gevarieerd qua samenstelling. "Zo kun je onder meer makreel (blauwe en hors-), steenbolk, pollak, wijting, mul, rode poot, zeebaars, de kleine en grote pieterman, dorade (zeebrasem) en koolvis vangen. Uiteraard heb je geen garantie dat die op een trip ook allemaal aan boord komen – het ene wrak is het andere niet – maar deze soorten komen we op de zomerwrakken vaak tegen."

De koolvis is een opvallende nieuwkomer op de 'zomerwrakken'

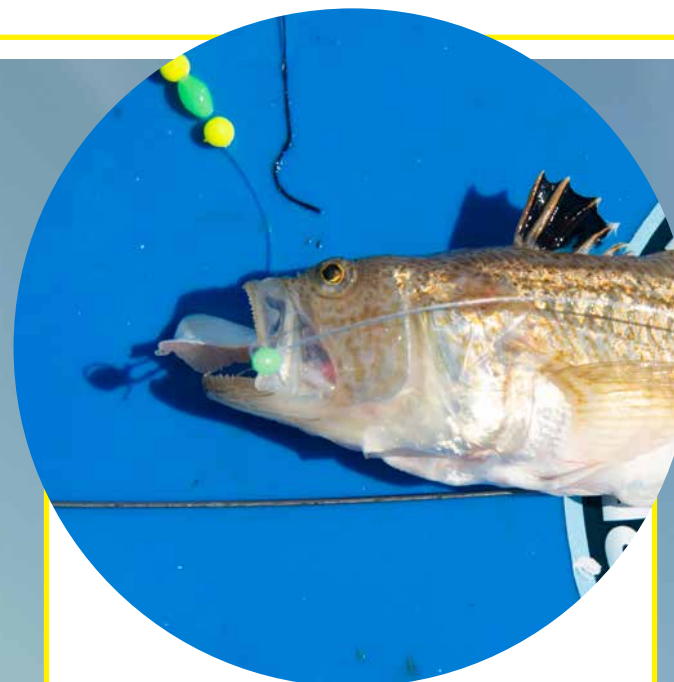
>> KOOLVIS

Sinds vorig jaar zit er een opvallende nieuwkomer op de 'zomerwrakken': de koolvis. "Jarenlang vingen we vrijwel nooit koolvis, maar die dook in 2020 ineens veelvuldig op tussen de vangsten. Niet alleen bij ons, maar ook bij de collega's van andere charterboten", blikt Luchies terug op deze verrassende ontwikkeling – de soort is volgens de veldgids De Nederlandse zeevissen immers schaars langs onze kust. "Het betreft niet de formaten zoals we die uit Noorwegen kennen, maar toch leuke vissen om op relatief licht materiaal te vangen. Dat kan bijvoorbeeld met een makrelenlijn, shads, pilkers of deltavisjes die je boven het wrak – ook in de hogere waterlagen – presenteert."

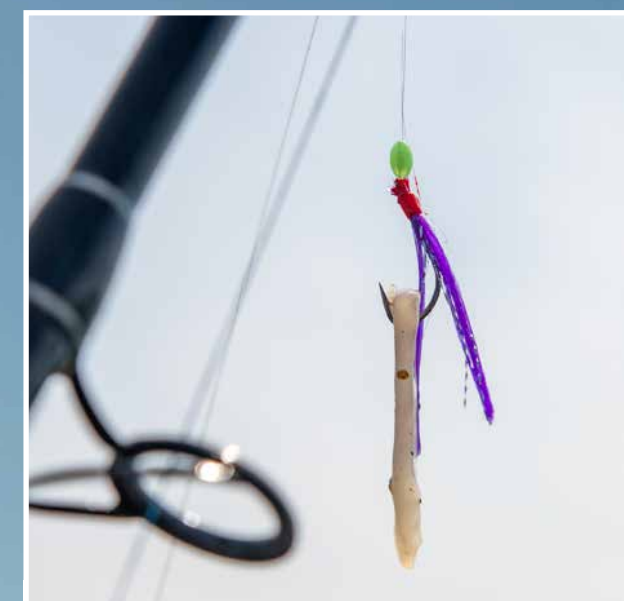
>> HOEK-AFHOUDER

De minder courante vissoorten kun je grofweg onderverdelen in twee groepen: vissen die af en toe toch wel naar boven komen zoals rode en grauwe poon, mul, pieterman en dorade. Daarnaast is er een groep die eigenlijk zelden tot nooit wordt gevangen, zoals griet, tarbot en schurftvis. Al deze vissen vind je op de bodem, dus daar moet je aas heen – en wel zo snel mogelijk om *bait thieves* (zoals blauwe makrelen en horsmakrelen) te ontwijken. Om het aas zo goed mogelijk te presenteren is het gebruik van een stevige hoekafhouder, gevolgd door een kraal en wartel, aan te raden. Door de hoekafhouder raakt de onderlijn minder snel in de war en ligt het aas mooi op de bodem. Houd er rekening mee dat veel van de genoemde vissoorten wat kleiner zijn, dus kies voor wat kleinere, maar stevige haken (bijvoorbeeld maat 14). De *One Up One Down rig* is ideaal (zie illustratie). Hierbij is de bovenste haak kleiner, terwijl je de onderste haak (fors) groter kunt pakken. Door twee haakmaten op één onderlijn te combineren heb je ook sneller door wat voor soort vis er op een wrak zit.

>> PIETERMAN

Bij het zomerwrakken komt de pieterman (zowel de grote als de kleine) met enige regelmaat aan boord. Dan is het altijd even opletten geblazen – voor iedereen aan boord, dus waarschuw de andere opvarenden. De eerste rugvin van de pieterman bevat vijf of zes doornige vinstralen die in verbinding staan met een gifklier. Nou is een steek van deze vis voor een mens in het algemeen niet dodelijk, maar wel zeer pijnlijk. Aangezien pietermannen vaak alle kanten opspringen en zo door een handschoen heen prikken, is het geen goed plan om met een levend exemplaar op de foto te gaan. Onthaak de vis met een tang en zet deze direct terug of geef hem een stevige tik op de kop – de grote pieterman is een zeer smakelijke vissoort. Mocht je onverhoopt toch worden gestoken, dompel het gestoken lichaamsdeel dan een kwartier tot twintig minuten in zo heet mogelijk water. Het gif van de pieterman bestaat uit eiwitten die bij temperaturen boven 40°C worden afgebroken.

>> EXPERIMENTEREN

De kans om (veel) verschillende vissoorten te vangen wordt groter als je een beetje durft te experimenteren. Zorg dat je de traditionele aassoorten bij je hebt – shads en pilkers, zagers en zeepieren – maar probeer ook eens wat anders. Denk bijvoorbeeld aan tappen, mesheften, kokkels, inktvis en makreel als (extra) decoratie op de haak. Schroom tevens niet om de onderlijnen van de nodige toeters en bellen te voorzien: lichtgevende kraaltjes, flashy fibres, glimmende sequins (paillettes) en fluorescerende twisters – het kan vaak niet gek en opvallend genoeg. Kleinere, dikdradige haken en dunnere onderlijnen kunnen ook de sleutel tot verrassende vangsten zijn, dus leef je in aanloop naar de wrakentrip uit bij het maken van je onderlijnen.

>> RELATIEF DICHTBIJ

Vergeleken met de verre wrakken liggen de zomerwrakken iets minder ver uit de kust – op zo'n 15-25 mijl (25-45 kilometer) de zee op. De vertrektijd uit de haven is met 08:00 uur dan ook twee uur minder vroeg dan bij een reguliere wrakentrip. Het is evenwel nog altijd een stukje varen, dus reken op grofweg één tot anderhalf uur reistijd voordat je op de wrakken bent. Soms kan het zelfs nog wat langer duren. Luchies: "Onderweg houden we de omgeving en onze apparatuur altijd goed in de gaten. Mochten we een school makreel of zeebaars tegenkomen, dan stoppen we vaak even om alvast de eerste vissen te vangen. Op de terugweg geldt hetzelfde." Per trip doet Luchies doorgaans drie tot vier wrakken aan.

De pitvis behoort tot de mogelijke verrassende vangsten.

>> MEER VISTIJD

Dat de zomerwrakken dichterbij liggen biedt nog een belangrijk voordeel. De vaartijd die je bespaart betekent meer effectieve vistijd. Dit wordt nog eens versterkt door de andere wijze waarop het wrak wordt benaderd. Bij het reguliere wrakvissen is het na twee keer toeteren en net zoveel drijven meestal wel klaar als er (te) weinig respons van vis komt. Door wat meer tijd aan het wrak te besteden en meerdere drijven te maken, doe je dit in zekere zin meer recht. Zo pak je niet zelden ook de net iets minder happige vissoorten die je in een kort tijdsbestek niet zou vangen. Levert dit dermate goede vangsten op, dan zou je er in overleg met de schipper ook voor kunnen kiezen om ter plaatse te ankeren en op die manier verder te vissen. Het 'uitpeuteren' van een wrak levert niet zelden mooie verrassingen op.